

Betænkning

over forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen.

(Afgivet af udvalget den 19. marts 1969).

Udvalget har holdt 4 møder og har herunder haft et samråd med undervisningsministeren, som endvidere skriftligt har besvaret en række spørgsmål, stillet af udvalget. Gennem disse besvarelser er udvalget bl. a. blevet bekendt med ministeriets foreløbige udkast til bekendtgørelser om regulering af folkeskolebyggeriet og om faste priser og tidsfrister ved folkeskolebyggeri.

Der er i udvalget modtaget en skriftlig henvendelse fra Den danske Købstadforening. Henvendelsen er optrykt som bilag 1. Undervisningsministeren har efter udvalgets anmodning fremsendt bemærkninger til den nævnte henvendelse. Ministerens bemærkninger er optrykt som bilag 2.

Med hensyn til retningslinjerne for den påtænkte regulering af skolebyggeriet er det ved samrådet med ministeren oplyst, at der i forbindelse med kommunalreformen i de kommende år forudsættes udarbejdet en planlægning for udbygningen af folkeskolevæsenet for hvert enkelt af de nye amter efter retningslinjer tiltrådt af ministeriet. Indtil denne planlægning er gennemført, vil ministeriet ved konkret afvejning af de enkelte byggeønsker — der i denne overgangsperiode kræver ministeriets godkendelse i hvert enkelt tilfælde — så vidt muligt

sikre, at disse byggerier på det givne tidspunkt vil passe ind i skolestrukturen såvel for den enkelte kommune som for det større område. Samtidig med lovforslagets ikrafttræden bortfalder den nuværende kvotebegrænsning.

Udvalget har i det nævnte samråd med undervisningsministeren drøftet visse af hovedprincipperne for skoleplanlægningen og modtaget oplysninger om nogle af de gennemførte områdeplanlægninger. Med hensyn til skoleoverbygningerne (realafdeling og 8.-10. klasse) bemærkes, at behovet for flere tilvalgsmuligheder gør det hensigtsmæssigt at sigte på større skoleenheder. Bestående skolebygninger forudsættes i rimeligt omfang indpasset i planlægningen under hensyn til den forventede befolkningsudvikling, ligesom planlægningen bør afpasses efter de forskellige egne geografiske og befolkningsmæssige forhold. Små skoler (delskoler) kan i særlige tilfælde løse undervisningsproblemerne for de yngste årgange og sikre samlingslokaler m. v. for fritidsaktiviteter. Ikke-årgangsdelte skoler søges principielt nedlagt.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse uforandret*.

Ellen Strange Petersen.

Lembourn,
næstformand.

Vestergaard Poulsen.

Knud Østergaard.

Holger Hansen.

Robert Christensen.

Kofoed.

Meta Ditzel.

Svend Haugaard,
formand.

Samuelsen.

K. B. Andersen.

Kaj Andresen.

Peter Jørgensen.

Orla Møller.

Bertel Pedersen.

Karl Max Rasmussen.

Gunhild Due.

Bilag 1.

DEN DANSKE KØBSTADFORENING

Den 12. marts 1969.

I anledning af det af undervisningsministeren den 22. januar d. å. for folketinget fremsatte forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen tillader Den danske Købstadforening sig at fremkomme med følgende bemærkninger til lovforslaget:

Ifølge forslaget skal undervisningsministeren kunne fastsætte regler om regulering af folkeskolebyggeriet ud fra pædagogiske, planlægningsmæssige og økonomiske hensyn.

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at dettes fremsættelse skyldes beslutningen om ophævelse af den bestående byggeregulering inden for skolebyggeriet, hvilket medfører, at undervisningsministeriets hidtidige muligheder for at hindre iværksættelse af u hensigtsmæssigt skolebyggeri bortfalder, før der er truffet beslutning om placeringen af den fremtidige planlægning af folkeskolebyggeriet.

I denne anledning ønsker købstadforeningen gerne at anføre, at man må nære betænkelighed mod den meget vidtgående beføjelse, som ved lovforslaget tillægges under-

visningsministeren til at kontrollere skolebyggeriet, og man henstiller derfor til overvejelse, at bemyndigelsen gøres mindre vidtgående.

Man tillader sig herved at henvise til, at selve den omstændighed, at primærkommunerne har det økonomiske ansvar for folkeskolebyggeriet, og at de kommunale enheder gøres betydeligt større, i sig selv indebærer en tilfredsstillende garanti for en samfundsøkonomisk forsvarlig gennemførelse af byggeriet.

Det er købstadforeningens opfattelse, at det — inden bemyndigelser af den omhandlede art lovfæstes på sådanne områder, hvor kommunerne i det væsentlige selv afholder udgifterne til de anlægs- og bygningsmæssige investeringer — i et samarbejde mellem de statslige og kommunale myndigheder bør undersøges, på hvilken måde tilsynet med de omhandlede kommunale investeringer på den bedst mulige måde tilrettelægges ud fra både lokale og statslige betragtninger.

P. b. v.

Henning Rasmussen.

/ O. Ingvartsen.

Til folketingsudvalget vedrørende forslag nr. 167 til lov om ændring af lov om folkeskolen.

Bilag 2.

UNDERVISNINGSMINISTERIET

Den 18. marts 1969.

Hoslagt fremsendes svar på det af udvalget i skrivelse af 14. marts 1969 stillede spørgsmål:

Ministerens bemærkninger til skrivelse af 12. ds. fra Den danske Købstadforening udbedes.

Svar:

Formålet med den foreslåede lovbestemmelse er at sikre en fortsat ligelig udvikling af landets skolebyggeri ved at give undervisningsministeriet mulighed for at udstede sådanne hertil sigtende regler og retningslinjer, som må anses for hensigtsmæssige i forbindelse med den samtidig med kommunalreformen planlagte decentralisering af skolevæsenets administration. Det er tanken, at alle primærkommuner efter nyordningen skal kunne foretage endelig godkendelse af deres skoleprojekter og forestå byggeriets gennemførelse, således at alene skitseprojekt (herunder placering og byggeprogram) forelægges amtsrådet til godkendelse.

Som anført i anmærkningerne til lovforslaget giver dette tillige hjemmel til at ind-

føre den for statsbyggearbejder gældende ordning med faste priser og tidsfrister for folkeskolebyggeriet.

Reguleringen af byggeriet ud fra planlægningsmæssige hensyn må ses som et led i ministeriets arbejde for at fremme lige uddannelsesmuligheder i folkeskolen i landets forskellige egne. Hertil kommer, at der også efter en eventuel ændring af byrdefordelingen mellem stat og kommuner vil blive ydet en væsentlig statsrefusion til lærerlønnen, således at det også af denne grund må anses for nødvendigt, at der gives staten en vis indflydelse på planlægningen af nye skoler. Som anført i svaret ad spørgsmål 1 tænkes denne indflydelse på længere sigt udøvet gennem ministeriets godkendelse af udbygningsplaner for skolevæsenet i amterne, der udarbejdes i samråd mellem amtsråd og kommunalbestyrelser og udfyldes af de enkelte kommuners skoleplaner. Forslag om tilrettelæggelsen af dette planlægningsarbejde vil blive forelagt i forbindelse med forslag til lov om kommunernes skolestyrelse, som agtes fremsat i denne folketings-samling.

Helge Larsen.

/ Carl Steenstrup.

Til folketingets udvalg angående forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen.